

Høring i Næringskomiteen 12. des. 2019 angående «Et kvotesystem for økt verdiskaping - En fremtidsrettet fiskerinæring», Meld. St. 32 (2018-2019)

Innlegg på vegne av Øst-Finnmark Regionråd og Vest-Finnmark Regionråd v/talsperson Ronald Wærnes, ordfører i Båtsfjord kommune

Næringskomite, møtedeltakere

Først vil vi få takke for invitasjonen til å delta i denne høringen. Mitt navn er Ronald Wærnes, og jeg er ordfører i Båtsfjord kommune. I dag møter jeg som talsperson for Øst-Finnmark Regionråd og Vest-Finnmark Regionråd, som er to politiske samarbeidsorganer som omfatter alle de 17 kystkommunene i Finnmark.

7. januar 2019 arrangerte en rekke regionråd og fylkeskommunene i nord et seminar om hvordan fremtidens kvotesystem bør utformes. Flere av Næringskomiteens medlemmer deltok.

Som et resultat av dette seminaret vedtok vi en felles nordnorsk uttalelse, som fokuserte på følgende;

Fremtidens kvotesystem må bidra til

- *en differensiert flåtestruktur*
- *trygge arbeidsplasser*
- *økt rekruttering til næringa*
- *økt grad av videreføring av sjømatprodukter*
- *og økt verdiskaping i kystsamfunnene*

Dette i tråd med Havressurslovens § 1.

I juni i år presenterte statsråd Nesvik den såkalte Kvotemeldinga. Med utgangspunkt i den omforente fellesuttalelsen, og et **generelt prinsipp om at målet med et nytt kvotesystem må være at intensjonene bak de allerede vedtatte ordningene i større grad skal oppnås**, ønsker våre to regionråd å gi følgende innspill til Næringskomiteens videre arbeid:

1) Innføring av en Statlig kvotebeholdning (Kvotebank):

- Dette er en skjult ressursrente, og forslaget medfører en overflytting av kvoter fra fiskerne til staten. Dette er et brudd på prinsippene til grunn for både Deltakerloven og Havressursloven.
- Det vil også bidra til en ytterligere sentralisering av kvoterettigheter blant fiskerne, samt at terskelen for rekruttering blir høyere.

2) Strukturering under 11 meter og Samfiskeordningen:

- *Den nordnorske fellesuttalelsen fastslår at vi ikke ønsker strukturering under 11 meter.*
- I Kvotemeldingen foreslås Samfiskeordningen tatt bort. Dersom dette vedtas gjennomført, må det vurderes innført en overgangsperiode for å sikre muligheten til omstilling for de fiskerne som blir berørt.

3) Tidsbegrensede kvoter

- *Den nordnorske fellesuttalelsen fastslår at når tidsbegrensede kvoter går ut, må disse tilbakeføres til gruppene. Det bes utredet betydningen av at fartøy i dag kan ha annen faktisk lengde, enn det hjemmelsgrunnlaget opprinnelig tilsier. Vi finner ikke at dette er tilfredsstillende belyst og konsekvensvurdert i dagens forslag til Kvotemelding, og oppfordrer Næringskomiteen om å anmode om ytterligere utredninger.*
- Dersom hensikten med Kvotemeldingen er å skape forutsigbarhet, bør man vurdere å videreføre de premissene som lå til grunn når avtaler ble inngått. **Vi stiller derfor spørsmål om den foreslåtte forlengelsen av tidsperioden er riktig sett i lys av dette.**

4) Kvoter med tilbuds- og bearbeidingsplikt

- *Den nordnorske fellesuttalelsen påpeker at det nye kvotesystemet må bidra til økt grad av nasjonal videreforedling av sjømat på kysten.*
- Intensjonen bak kvotene med tilbuds- og bearbeidingsplikt er **aktivitet i fiskeindustrien over hele året**. Endringer i ordningen må bidra til at denne intensjonen oppfylles i større grad enn i dag. Helårige leveranser forutsetter at disse kvotene også må kunne fangstes i de deler av året der fiskeressursene befinner seg langt fra kysten.
- Fiskeindustriens behov for spesialisering medfører et økt behov for fleksibilitet i forhold til hvor i landsdelen den enkelte pliktleveransen produseres. Kystsamfunn og bedrifter som har pliktkvoter, ønsker å få en foredlingsaktivitet som er på nivå med det volumet som pliktråstoffet tilsier. Kystkommunene med tilknyttede pliktkvoter må involveres i en prosess

sammen med næringsaktørene, med mål om å oppnå en tilpasning av dagens regelverk som sikrer full måloppnåelse.

5) Ferskfiskordningen

- *Den nordnorske fellesuttalelsen sier at ferskfiskordninga bør videreføres, og må sikres regulert slik at den bidrar til økt verdiskaping og helårs aktivitet i hele landsdelen.*
- Årets opplegg med tidligere oppstart medførte som kjent for tidlig avslutning.
- Vi ber Næringskomiteen vurdere om det er en bedre løsning at man avsetter et visst %-vis kvantum av ferskfiskordningen til fiske før 1. august, mens resten skal fiskes i høsthalvåret.
- Dersom det skal stilles krav til fiskerne som deltar i ferskfiskordningen om at de må avsette en prosentandel av fartøyets kvote til fiske på høsten, må Næringskomiteen vurdere om fiskernes risiko ved et slikt krav må minimeres gjennom at en eventuelt avsatt kvoteandel kan føres over til neste kvoteår.

6) Levendelagring:

- Ordningen ønskes videreført, og kan på mange måter sees på som statens FoU-bidrag i det utviklingsstadiet denne delen av næringen befinner seg i.
- Lagringstiden må forlenges lengst mulig, der god fiskevelferd er en forutsetning for fastsettelse av tidsramme.

Takk for oss!